

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára
 Egész évre 8 K
 Fél évre 4 -
 Negyed évre 2 -
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő:
OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:
BALKÁNYI ERNŐ.

Kéziratokat nem adunk vissza.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: B. I. k. n. y.
 Ernő könyvkereskedésben Alsólendva.
 A nyitlert sora egy korona.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Pataky Kálmán.

Alsólendva, június hó 28.

Ünnepe volt hétfőn Alsólendva város közönségének. A komoly, a férfias munka ünnepe. Ünnepet ült abból az alkalomból, hogy Pataky Kálmán polgáriskolai tanár immár negyedszázad óta működik azon a rögös pályán, melyen tövis sok, rózsza pedig kevés terem.

Mert nemcsak Pataky Kálmáné, nemcsak a tanári karé, nemcsak az ifjúságé volt ez az ünnep. Részlet kért magának belőle az egész város osztályai közönsége, mert Pataky Kálmán nemcsak a tanári karé, nemcsak az ifjúságé volt, hanem az egész város közönsége is huszonöt esztendőn át.

Mindama szeretet, ragaszkodás, amit eme minta-jellem iránt érzünk idáig, méltó kifejezésre jutott a hétfői ünnepen. Nem először láttuk iránta megnyilatkozni városunk publikánusnak nagy szeretetét, de még ilyen impozánsan, ilyen nagyszabásu keretben még nem. Az ő tisztelőire ezidég rendezett estélyeken és összejöveteleken nem volt alkalma a közönség minden egyes rétegének megjelenésével tolmácsolni azt a szeretetet, melyet Pataky Kálmán a huszonöt év alatt kivívott magának, — a hétfői ünnepen azonban részvett mindenki, a szalonvilágolt lefelé az iparos-osztályig. Akik pedig akármilyen okból nem jelenhettek meg, azok gondolatban ott csoportosultak az ünnepelet tanár körül, aki úgy állt ott előttünk,

mint a tanári kathedra és a lendvai társadalom egy ritka jellege.

Fiatalon, telve lelkesen a legszebb reményekkel jött közénk huszonöt évvel ezelőtt. Mint viharozott férfi, kit nem döntött meg, hanem erősebbé tett a szakadatlan munkálkodás, illi jubileumát huszonöt év után. Hogy ki volt nekünk Pataky Kálmán? Hát a fél-lelkünk! Összenőttünk szeretetben véle, miként gyenge folyondár az erős tölgygyel. Ott láttuk mindentit, ahol erős férfira volt szükség; ott láttuk, ahol dolgozni kellett másokért; ott láttuk mindenét és mindenhol, ahol egy akarat-erőtől duzzadó, lelkes harcossá szüksége volt a közöngnek.

Azért nót a szívünkhoz. Azért szerettük annyira. Azért becslésük annyian.

Az iskolaszobák porous levegőjében eltöltött nehéz órák után a miénk volt Pataky Kálmán. Testben és lélekben egyaránt. És amíg sokan fáradtan, a sok teherlől megmegröskadva dolgoznak a tanügyi szolgálatában, addig ő a tanterem ideg-öröl munkája mellett a társadalom újrapítésén is fiatal erővel, friss és lelkesült erővel dolgozott mindenkor.

Megvolt benne a szerény emberek ama ritkaség vonása, hogy tevékenysége jutalmul nem reflektált még az egyszerű közönszetre sem. Megvolt győződe róla, hogy amit a közér tesz, azért nem dukál jutalom, mert ezt kötelességük cseleksi. — Örömet talált a folytonos munkában, de öröme csak akkor volt teljes, ha lelkesült

buzgalma, tett-ereje követőre talált a társadalomban. Vajha minél többen megértették volna és minél többen követtek volna az ő példáját?!

... Huszonöt esztendőn át tiszteltük Pataky Kálmánban a tanügyi szerény, de kitűnően képzett napszámosat, ki a tanítványokhoz ragaszkodó atyai szeretetével páratlanul szép emléket hagyott meg az iskola padjaiból kikerült — immár felnőtt — polgárok szívében; huszonöt éven át becslésük benne a helyi társadalom egyik legbuzgóbb bajnokát, kitől megtanultuk, hogy csak az igazi munka hozhat gyümölcsöt; huszonöt esztendőn át csodáltuk benne a nagy demokratát, akinek minden által, minden gondolata a társadalmi választalok leomlása volt. Ezért küzdött, ezért harcolt ha a biztos sikert nem is hozta meg a következő pillanat: csüggedés nélkül épített tovább, szakadatlanul.

Ezt a példás munkásságot nemcsak azok bámulták meg, akik a közelében éltünk, hanem azok is meglátták, akik a legfelsőbb helyen a tanügyi sorsát intézik.

Tevékenységéért fizetni kellett. Amennyiben pedig az ő tevékenység nem jutalmazható kincscsel, arannyal, a legfelsőbb forum, a miniszter — a huszonöt éves jubileum alkalmával — polgári iskolai igazgatóvá tette meg Pataky Kálmánt. Mikor hírü vették e kitüntető előléptést, nem tudtuk: örüljünk-e, sirjunk-e? Mert e kinevezés egyszerűsége azt jelentette, hogy Pataky

Himpor-rablás.

I.

Nem tudom: emlékeztek-e még Poór Margitira? Arra a kis szelid, baba-arcu varróelőányra, aki olyan ártatlan volt, mint a himporos virág. Harmatos, érintetlen.

En nagyon jól emlékszem rá. Sokszor megfigyeltém, mikor körülörökdött az utcai pillangók, a himpor-éhes virágrablók.
 De ezektől nem féltettem.

Nem is vette őket észre. Megszokta már a különös, toladók alakokat; úgy gondolta, hogy szegények afféle féllegyekből teremtesek, akiknek az a kedvtelésök, hogy az utcán haladók szemébe nevetgélnek és valami türes ostobaságot mondanak mindenkinek. Annak idején így mondta boldogult édesanyjának is, aki mosolygva ingatta fejét s azt mondta, hogy egészen helyesen vélekedik.

Az ártatlan virág az utána rajzó utcai pillangók között úgy haladt el, mintha nem is volna; mintha látthatatlan levegő-alak lett volna valamennyi. Nyugodt voltam; tudtam, hogy ezeknek érintésétől a himpor még csak meg sem rezdül a harmatos virágon.

Láttam az utcai pillangók tehetetlen szárnyverdesést és végtelenül örültem csalóadásuknak. Szinte édesápnak képzeltem magamat, aki büszkeséggel túl el leányá ártatlanságának diadala.

Hanem egyszer — amint ablakomon kitétek — látom, hogy Margitika mellett csinosan öltözött, komoly tekintetű fiatalember halad.

Alakja sudár. Arca férfiasan szép. Szemei feketék, mélytűzűek. Igen komolyan beszél és Margitika nagy érdeklődéssel csüng minden szaván. Együtt haladnak a lakás kapujáig; ott a férfi nagyon udvariasan köszön, azután elmozdik anélkül, hogy visszatérenne.

Étől a perctől kezdve már féltettem Margitikát. Aggodalom fedtük meg lelkemet. Egy gondolat, hogy nem azoktól a kimeretlen, léha utcai pillangóktól kell féltennem, mert azoknak már a megjelenése, szárnyrebbenése is elidegenítő, elriasztó, utálatos; — hanem ettől a sima, diszkrét szalon-pillangótól, aki megnyerő, megbűvölő komolysággal, a nőhódítók stratégiai számításával, szinte észrevétlenül ejtheti hatalmába az ártatlan, hiszékeny virágot.

Már meg is rebent lelkemben a gondolat, hogy rögtönösen átmegek Margitikához és figyelmeztetem meg idejében a veszedelme. De azután igyekeztem magamat megnyugtani.

Mi okból festek én mindenáron örögdőt a falra? Hátha tisztá, becsteltes, szándékkal közeledik Margitikához az a komoly fiatalember! Hol van az megírva, hogy minden fiatalember gonosz himpor-rabló, utcai vagy szalon-pillangó? Ki tudja; nem a szerencse kopogtat-e Margitikánál a komoly és igazán tartalmasnak látszó fiatalemberrel?

Ne csudálkozzatok, hogy olyan nagyon érdeklődtem Margitika sorsa iránt! Boldogult édesanyjával egy városból való voltunk. Ez némileg feljogosított az érdeklődésre. Tehát folytattam a megfigyelést.

Majdnem mindennap láttam, hogy a fiatal

ember a városból hazakíséri Margitikát. Mindig ugyanazzal a becsteltes szándékok mutató komoly arccal.

Ugy látszik, boldogítani akarja szerény Margitikát! — gondoltam magamban; és nem zalkaltam föl lelkemet az sem, hogy be is ment Margitikával a lakásba s ott eleinte rövidbe, később hosszabb ideig maradt. Nyugodt voltam. Tudtam, hogy ott van a régi hú cseléd, az öreg Klári néni. Nincs olyan körmönfont karvaly, aki annak kezei körül elragadhatta a galambot.

Nemskorára megtudtam, hogy a gavallér neve: Madarász Géza, foglalkozására nézve állami adótitászt.

Az adótitászt, akiknek egész hivatali életük számtalban telik el, a magánéletben többnyire nagy ideálisát. Kezdetben bizni a fiatalemberben. Ez talán mégis becsteltes lesz. Foglalkozása közben nagyon megtanultam, hogy minden idegen kincs szentiség, melyhez vágyóddással nyulni is már bűn.

II.

Margitika szíve nem maradohatott hidegen. Istennel! — az ártatlan leány-lélek olyan togyékon, olyan végtelenül hálás, ha érzi, hogy valaki komolyan foglalkozik vele. Mintha igazán csak arra teremtette volna a jó Isten, hogy a hódolatért teljesen meghódoljon, rabul essek.

Margitika szeretett. Nagyon szeretett szegény Boldog volt, mert érezte, hogy őt is szereti valaki.

Madarász Géza nem mondta ugyan neki soha egyetlen szóval sem; még csak nem is érintette,

Kálmánt észkizakított tőlünk, Pataky Kálmánnak mennie kell, Pataky Kálmán nem lesz több velünk.

A lendvai térszadalom örök-nevet biztosított körében busuzó kedvencének. Emlekezést nem szakíthatja el tőlünk semmi, és ez az emlék dicséremi fogja az ő szeretett egységiséget hosszú évtizedeken át. Nem feledjük el, hogy volt egy emberünk, aki szeretettel bennünket; aki javunkat akarta; aki mintaképe volt a derek férfiaknak; aki báványoztunk...

Mikor a jól teljesített kultur-misszió tudatában távozik tőlünk, köszöntjük mi is, mint az „Alsólendvai Híradó” egykori alapító-szerkesztőjét! A szeretet virágjainak bokréta-jába mi is tűzünk egy szerény virágot az új és őszinte óhajjal: vezérelje utját a boldogság, a szerencse csillaga s ne feledje el, hogy Nagy-Magyarországnak van egy kicsi városkája egy maroknyi közönséggel, ahol mindenki tisztelte, mindenki becsülte és mindenki szerette...

*

Az ünnepségről, mely a polgári iskola rajtreményesről le s a tanulókról záróünnepével volt kapcsolatban, a következő tudósítást hozzuk:

Az ünnepélyes alkalommal a polgári iskola szépen felszított rajtreményes zófulásig megtöltött városunk közönsége. Aki csak tehetett, hetköznapifoglatlaga mellett is megjelent ott, hogy ezzel is némileg lerója az adót, amivel Patakynak tartozik. A minden ízében gyönyörű ünnepélyt a tanulófjúság „Himnusz”-a nyitotta meg, melyet a közönség álva hallgatott végig.

A nemzeti ének elhangzása után Kiss Dénes polg. isk. igazgató Pataky érdemeit méltatta úgy a tanúgy terén, mint a helyi térszadalomban. Magvas beszédében a kártársi szeretet hangján szólt hozzá. Kifejezte a maga annak az öröknek, hogy a legfelsőbb fórum kitüntetését nem méltán ért, mert Pataky erre már néven részesült. Fajdalommal emlékezett meg azonban arról, hogy Pataky távozása milyen nagy irtó hatást az itteni tanári karban. Tavozását élenk sajátjak nemcsak ő, hanem az ifjúság is, aki előtt azzai gondossággal párosult szeretetével örök emléket biztosított magának. Miután kérte Patakyt, hogy amilyen szeretettel örök emléket, olyan szeretettel gondoljon új pályáján vissza rájuk, egy – saját maga által összekötött – izléses virágcsokrot nyújtott át neki örökös emlékként.

Ezután Korom György tanár beszélt. Megható szavakkal tolmácsolta a tanári testület jókívánságait, kiemelve, hogy Pataky távozása a tanári karra nézve a legnagyobb veszteséget jelent. Testvérünk volt, búban és örömben osztályrészesünk volt, ... monda... kinek emléke bárhova is vessen a sorsunk, örök-büttelk van véve szívünkbe.” Kinevezéséhez sikert és sok babért kíván, működésére az Isten áldását.

A tanulófjúság nevében Révfy Erőv. o. t. szólott, őszinte szavakkal fejezvé ki a tanulókról szeretetét és ragaszkodását Pataky iránt. Megköszönte mindama jósgót, amivel szeretett tanáruk valósággaál elhalmozta őket, s miként az előtte szólók, úgy is ő áldást kíván igazgatói működésére.

A beszédek elhangzása után a tanulófjúság egy szép üdvözölő-dallal énekelt.

Pataky Kálmán könyveze, a meghatottságtól remegő hangon mondott köszönetet a szerinte megem érdemelt ünneplésért. „Nem érdemlem meg, – ugymond, – mert csak kötelességemet teljesítettem azzal, ami kicsi erőmből terem. Az én örömiom, kinevezésem felett, fájó öröm; a boldogságot elnyomja az a tudat, hogy attól a városról, attól a közönségtől, azoktól a kártársak-tól kell válnom, akik hosszú itmnöködem ideje alatt szivemhez nőték.” Megköszöni az üdvözöléseket és jókívánságokat; a tanulófjúságot hazaszeretete és kötelességtudására inti. Külön elbucuzik az -igazgatótól, kinek nyomdakiban kíván haladni; a kártársaktól, kikkel annyi kedves napot élt át és a tanítványoktól, kiket gyermekeiként szeretett.

Kiss Ferenc U. o. tan. szavalt el ezután Petőfi „Honszeretete” c. költeményét, melyért megjelente az ünnepelő közönség.

Majd pedig az énekkarnak „Szülőföldem” című székely dala emelte a program fénypét.

Fürst Odón Ill. o. t. Bajtától az „Ébresztő”-t szavalt el ötésszer.

Ezt követte a jutalmak kiosztása az intézet szorgalmas és törekvő növendékei között. Pénzadományt a következők kaptak: 1. A Molnár-féle 800 koronás alapítvány kamatából Fürst Odón Ill. o. t. 16 koronát és Szilágyi Lajos Ill. o. t. 20 koronát; 2. Az Iványi Ándor-féle 200 koronás alapítvány kamatából Nagy János Ill. o. tan. 10 koronát; 3. A herceg Esterházy-féle alapítvány kamatából – az idegen-ajku s a magyar nyelvben a legzsorgalmasabb előmentelt tanúsított növendékek közül – Kúza István I. o. t. 5 kor-t.

Pataky Kálmán a kinevezése alkalmából 30 koronát adományozott az ifjúsági segítőegyletnek és 20 koronát a növendékek megjutalmazására. Ebből Perodés István II. o. t. 4 koronát kaptak, a következők növendékek pedig egy-egy ajándék-könyvet: Országh Kálmán I. o. t., Freyer Mihály I. o. t., Eörsy István II. o. t., Lantos János II. o. t., Rosenberg Lajos II. o. t., Ruzsinszky Béla II. o. t.,

Biczó János Ill. o. t., Eröss József U. o. tan. és Rosenberg Ferenc U. o. osztályú tanuló.

Balkányi Lóránd, lapunk kiadójának ajándékát, a 6 db díszkötésű jutalomkönyvet Tivadar József, Németh Lajos, Pataky Kálmán I. oszt. tanulóik, Koller János Ill. o. t., Révfy Erőv és Rójkó István U. o. tanulóik kapták. Fehér Pál Ill. o. t. szintén könyvet kapott.

Végeztül Kiss Dénes igazgató megköszönte a szépségűm közönség érdeklődését, mely után bezárult az ünnepély. – Pataky Kálmánt ott a helyszínen számosan áldvoztóltk.

A világitás és még valami...

Mint mutd számunkban már részletesen ismertettük, városunk képviselőtestülete legutóbbi gyűlésén foglalkozott azttal a tervvel, hogy a kocsiutát – a Toplak-féle ártól egészen a hosszafutali határig – aszfalt- vagy kőburkolattal vonatja be.

Nem tagadjuk ugyan, hogy ez a terv, ha megvalósulhatna, ismét egy hatalmas lépéssel jutnata bennünket a haladó városok színvonalára felé, de szerintünk kisse korai a kocsiutak aszfaltozásáról (vagy kővezéseről) beszélni. Kocsiutak ugyanis éppen a száobanfogó uttestven van annyira tűrhető, hogy egy kis javítással akár még tíz este-éjre is megfelel – Alsólendvának.

A kocsiutára még nem volt pamasszuk soha, lettlegye szép vagy csosz az út. A mi lovakban – ha! lénnek! – nincsen még annyira kifejldöve a szepérkek, hogy kilönböztet tudnánk tenni a jelenlegi kavicsos föld-ut, mely az aszfalt között. Mi magunk pedig, minél készen lesznek a megkezdett gyalogut-aszfaltozással, még csak meg sem ütöközn az-aszfalt, hogy a lovaknak egy kis sárban járnak. Csakhogy mi, emberek egyszerű megszabadulunk tőle!

A képviselőtestület egyeztetése tehát őszint korai. És ha már benne vagyunk a fejlődési áramlatban, véleményünk szerint tán mégis csak fontosabb volna a világitási művekrák megszűntetéséről tanácskozni. Hiszeuk ha elmondjuk valahol, hogy a mi aszfaltos városunkban az éjszákak csak három-négy olajcseppe világitja meg, először nem hiszik el, másodszor ha el is hiszik, kinevetnek bennünket.

Mintha már hallanánk, némelyik polgártársunk, aki a nagypoli alkonyulást már csak az ágyból élvezik, azzal érvel, hogy tisztességesnek nem járjon az utcán éjszaka. Ilyen bölcsnek vannak a más városbeliek is és mégsem tartják ostoba dolgoknak a világitást. Meg aztán, ősszel vagy télen este 8 órákor – bár pokoli az az utókésztége – még nincsen éjszaka, ergo járhatnak a tisztességes emberek is.

Beszélnék hát végre a világitásról is. Igaz ugyan, hogy a vakondakoknak *nem kell* világitás, de talán mi megsem vagyunk vakondjak!

hogy mit érez iránta lelkében; de erre nem is volt szükség. Énédül is tudtad mindaketten, hogy is valamelyik napon nem találkoznának és nem beszélhetnének egymással, nagyon fájna az mindkettőjöknek.

Eddig csak az utcán találkoztak, meg Margitka lakásán. Bizalmas együttletre még nem is kínálkozt alkalom; mert Klári néni, a régi hú cseléd, aki az elhunyt édesanya szerepét töltötte be, csak néhány pillanatra hagyta őket magukra. Nem szól, de örködt.

Klári néni nem bízt az adótsztekben sem. Neki nem imponált a komolyság se.

Madarászszék még nem váltott összesen négy szót sem a köszöntésben kívül.

Margitka egyszer meg is kérdezte tőle: – Klári néni, haragszik maga Madarász urra? Az öreg cseléd a homlokára toltá ököláráját? – Aztán miért kérte ezt, Margitkám? – Mert nem is beszél vele. Meg olyan furcsa szemmel néz rá.

– Hagyja csak leltem, Margitkám. Magamfajta vev cselédnek már csak ez a szokása.

Ezzel azután véget vetett a beszélgetésnek, pedig szerény Margitka még szeretett volna beszélni arról a tárgyáról. De Klári néni, mikor Madarászról akart beszélni, bezárkózott teljesen.

Egyik szombat estején különösen égett szerény Margitka lelke a vágytól, hogy Klári néni vel beszéljen.

Maga sem tudta már szegényke, hogyan esett, de megíérette Madarásznak, hogy másnap (vasár-

nap) délután kisért vele a várososh közrefelkövetnyesbe. Csak otthon kezdett igérete fölött kisse gondolkodni s akkor érezte, hogy elhamarkodta a dolgot. Klári néni okvetlenül meg kellett volna előbb kérdeznie, hogy mit szól hozzá.

Most már nem szólhat neki; mert megtörténhetik, hogy semmi áron sem szereszté el. Ő pedig szavát adta.

Vagy csak egy egyeznek bele a kirándulásba, hogy ő is hozzájuk csatlakoznék. De ez miatt meg hátha nagyon megsértődnek Madarász, aki maga olyan rendkívül finom, diszkrét, olyan igen becsületes.

Margitkát az egész dologban nem is aggasztotta, nem is bántotta más, csupán az, hogy most kénytelen lesz Klári néniének hazudni; mert csak így lesz bizonyos, hogy minden kellemetlenség nélkül megartathja adott szavát. Milyen borzasztó dolog lesz hazugságra nyitani ajkát, melyről hazug még soha nem röpött el!

Kimondhatatlan nagy nyugalanság zaklatta lelkét.

Már Klári néni lefejték át is el aludt, mikor még mindig ott merengett, szegényke, édesanyja arcképe elől szomorú, aggodalmas arccal. Mintha attól a képtől, a megboldogult szellemétől várt volna tanácsot.

És amint réveteg szemekkel cstingött át az édesanya jósgos, anygali arcán, valami csendes suhanó lebbenést is érezett. Mintha az édesanya megidézett szelleme valóban megjelent volna az éjszaka csendjében. Halk suttogást is hallott:

– Ne menj el Margitkám, ne menj!

Szinte megdöbbenve nézett körül, hogy fölzigzagolt képzelete játszik-e vele, vagy valaki csakugyan suttog hozzá.

Nem látott senkit.

A szoba csendes volt, csak Klári néni halk lélekzése hallatszott az éjszakai némaságban.

Majdnem éjfel volt már, mikor lefejték. Még akkor sem birt elaludni jó sokáig. Mikor meg elaludt, zaklatolt lelke álmban is folytatta a kizököszt.

Olyan furcsa álmai voltak.

Madarász Gézát látta a sűrű fenyveserdő szclén állani, ahogy kirándulásra készültek. Ott várta, és nézett feléle azokkal a szép, komoly, okos, ticsütelteesség sugárzó szemekkel, melyekről szentli hitte, hogy nem tudnak hazudni.

Hozzá akart ő is sietni, hogy ne kelljen olyan sokáig várnia; de abban a pillanatban megragadta valaki a kezét.

Édesanyja volt. Abban az öltözetben, amelyben eltemették.

Nem szét semmit. Csak ránczított fájdalom és tiltó mozdulattal emelte föl a kezét, hogy megálljon.

Azután Margitka eltűnt.

Szegény Margitka föliskoltott és fölébredt. Még akkor is úgy érezte, mintha valaki csakugyan erősen megszorította volna a kezét. Sokáig ébren volt. Akkor is egyre küzdött. Végre elhatározta, hogy lemond a kirándulásról. Hazudnia így is, úgy is kell: inkább hát

Az alsólendvai „közkórház.”

Alsólendva — járási székhely. Tudjuk. Kelenie lenne egy járási közkórházának, azt is tudjuk. De hogy mégis miért nincsen, azt nem tudjuk.

Van ugyan egy tízt-vert vitelyközi valahoi a Szent-János utcában, ami sokan szeretnek a „közkórház” jelzővel illetni, de meints Isten, hogy ide valaki bekerüljön. Eltekintve attól, hogy ide szegénytelen senki meg nem gyógyul, tán még a koporsójában is megfordulna az a szerencsétlen, akit történetesen idekülttek meghalni.

Rendes ápolás nincsen. Az egész „körház” „személyzet” áll — egy, mondó: egy emberből, aki csak azért nem ápol soha, mert nincsen soha akit ápoljon. (Az emberek tudvalevőleg szivesebben meghalnak bárhol másutt egy perc alatt, mint sem a „körházban” véglegvezzék az elhagyottság minden kínját csak egy napon át is.)

Kiváncsiak vagyunk, mi történne akkor, ha a nyári hónapok speciálisa, valamilyen ragályos nyavalya fészket rakna pár hétre városunkban? Vagyunk a legrosszabbat, vagyis hogy — semmi. Az orvosok nem győznék az ide-oda szaladgálást, a nagyobb családokban a tulzsfolt lakások, meg a rossz félykelet miatt egyik beteg megfertőzné a másikat, — az emberek tehát nyugodtan betölthetnek az őszi-legek szerepét, vagyis potyoghatnának — halomra.

De ki törődik ezzel nálunk? Ki törődik a jövővel? Mi csak a jelennek élünk. És éppen ez a legnagyobb hibánk.

Elmondtuk tehát a fentiekkel abból az alkalomból, hogy — mint mureszombati lapírtásunk írja — Mureszombatan, ahol pedig szép tágas, emelkedet közkórház áll a betegnek rendelkezésére: *bövitik* a városi kórházat.

Urak! Gyertünk Mureszombata — tanulni!

HIREK.

A mostohaafiu rémtette.

— A rétháti gyilkosság. —

A közeli Réthaton (Strukovec) borzalmas gyilkosság történt. Egy elvetemült, iszákos legény kést rántott a mostoha-apjára és egy jól irányzott szurással elémította a dobogó szívet örökre. A szerencsétlen áldozat, kinek csupán az volt a bűne, hogy nézeg mostoha-fiaának nem akart pénzni adni, és vagy érvél jól szurás következtében egyszerűen elnyúltott a földön, a gyilkos fiu pedig rettenetes bűnével világra ment. Megszokott.

Az emberi elvetemültségnek egyik legfőrtelmesebbikével állunk szemben. A duhaj fiu le-

Madarásznak írja azt majd, hogy rosszul van, nem mehet.

Reggel, mikor meg akarta írni a levelet, már ott volt Madarász értesítése, hogy delután ő is elmenty templomba s onnan majd együtt mehetnek kirándulásra.

Gyönyörű, verőfényes reggel volt, a mely szinte rápködött a leve, hűvösre a leiket.

Delután a tolat. Nem mondott le. Delután, mikor isztisiztetésre ment, azt mondta Klári néinek, hogy a templomból egyik barátjához megy látogatóna.

Ez volt az első hazugsága.

III.

Margitka későn este érkezett haza.

Klári néni egy szót sem szólt neki, csak nézett rá némán, szemrehányó tekintettel, miközben fűrszerte a leiket.

Margitka kerülte, kitért a szívébe hatoló éles szemek elől. Zavart volt, tévőzavó, nyugtalan.

Mikor Klári néni leküzdte és elaludt, — odaomlott eddesanyja arcképe elé s kinosan vonaglott előtte vészfajított zokogással —

IV.

Madarász Géza feléev mulva áthelyezette magát valahova. Hírét se hallottuk többé.

Őt év múlva Margitka ravatalán volt egy névtelen koszu. Azt mondták, hogy azt Madarász küldte valahonnan. — y.

issa magát a korszma borgezős levegőjében a sárga földig, aztán hazatemető és pénz követel a hozzátartozóitól. Otthon természetesen nem adnak neki se ő feletti dűbében inzultálja azt, kit éppen kezéigébe hoz a balszerencse.

A rémes eset, melynek ugyancsak év volt a sablonja, mureszerdahelyi tudósítás nyomán a következőkben adjuk:

A Mureszerdahelyi szomszédságában levő Réthaton (horvátí Strukovec), a Lusztig-féle vendéglőben mulottat vasárnap este Rataec Iván, egy Mungyár nevű ottani barátával. Már jól felöltözött a garatra a két legény, mikor a Mungyár szóba hozta, hogy másnap, vagyis hétfőn elhagyja a magyar házat s jobb megélhetést nézendő Amerikába vándorol. Addig-addig beszélt, festette a hamis képét az amerikai selyem-életről, míg meg Rataec vérszemet kapott s kérés barátját, hogy eszközölje ki az ő kivándorlását is. A barát megnyugtatta, hogy nem szükséges ehhez semmi ki- eszközök, csak pénz, mert ő is utlevél nélkül, szökeve vitörülék át az ajvűlágba és amennyiben ő már teljesen készen áll a nagy utra, hétfőn okvetlenül utazik s ha akar Rataec, vele tarthat. Rataec ekkor arra kérte Mungyárt, hogy várja őt meg ott a korszmban, míg hazamegy, összeszámolja a szükséges holmit, s pénzt is kér mostoha- apjától az utazáshoz. Aztán visszatért a korszmba. Terve szerint még azon éjszaka egy nagyborszájú bucsu-dorbozólat akart végbemenni a két jóbarát — a szülőfaló egészségére.

Rataec el is távozott a korszmból s ingatag lépésekkel elindult mostoha- apjának, Guinik Andrásnak lakóháza felé. Késő este lévén, a házbeliek már mind nyugolomra tértek, mikor az ittas fiu nagy dörmöböléssel megzörgötte az ablakot. Guinik kinézett az utcára s miután látta, hogy mostoha- áll az ablak előtt, kinyitotta az ajtót és bebocsájtá a részeg legényt. A mostohaafiu mindjárt azzal kezdte, hogy ő kivándorló Amerikába. A mostoha-apa nem sokat lehetett hit a részegember beszédére, mert jóformán oda sem figyelt, amint Rataec Iván — Mungyár nézetei szerint — az amerikai selyem-életről festette a hamis képét előtte. Csak midőn a fiu erősen karkodkodott szándéka mellett, akkor igyekezett csak öt visszatartani a hosszú uttól. Egyszerű parasz- eszével learkarta beszélni a fészekhangyá- ról, de a legény nem tágitott. Sőt erőlyes hangon ráparancsolt mostoha- apjára, hogy öltözék fel rögön és keritsen valahonnan pénz neki az elutazáshoz. Guinik erre nem volt hajlandó, mire a durva legény garázdálkodni kezdett. Nekikémt mostoha- apjának, különféle késekből késebbel jeltökkel lepisztította a sárga földig, majd pedig megfenyegette Guinik, hogy véget vessen a részeg fiu garázdálkodásának, egyszerűen galléron ragadta és kitessékelt a szobából. De vesztére tette. A fiu, amint kívül érezte magát, a csizma- szárjába rejtett hatalmas konyhakést előrntotta s azzal a még mindig az ajtóban álló mostoha- apjára félt szurt. Az éves kés nem tévesztett irányt, mert teljes erővel, markolatig behelatoit a szerencsétlen ember hasába. A megvadult fiu ekkor néhánykor megfogatta a kést Guinik testében s a hasfalát is felhasította 8 centiméternyire, úgy, hogy a belék nyomban kifordultak. A borzalmán megszobzott ember egy jajjal hanyattvágódott, mire azonban a házbeliek körülhanták, a gyilkos fiu megszokott. Azóta, a csendőrség here kutatása dacára sem akadt nyomára. Hogy merre ment, hova szökött, semki sem látta, semki sem tudja.

— **Társasvacso**. Pataky Kálmán polg. iskolai tanár — igazgatóvá történt kinevezése alkalomból — szerdán este társasvacsorán rendezett a tanári testületnek. A társasvacsorán, mely a legjobb hangulattal a Ferenczy-féle vendégelőben folyt le, több telköszöntő is elhangzott.

— **A Védő-Egyesület közgyűlése**. A Magyar Védő-Egyesület alsólendvai fiókja június hó 30-án, vasárnap delután 3 órakor a „Polgári Olvasó-Egyet” helyiségében tartotta évi rendes közgyűlést a következő tárgyörvászattal: 1. Tükör jelentés. 2. Zársámadás átvizsgálása. 3. Közégy- előirányzat megállapítása. 4. Elnök, tiszelnök (a notágok közül), alelnök, pénztáros és jegyző választása, valamint a választmány megalakítása.

— **Vezérkari tisztek Zalában**. Conrad Emil tábornagerny, a vezérkar főnöke a mult héten 40 vezérkari tisz kíséretében a Muraközben terepölvéteket eszközöltetett.

— **Helyreigazítás**. Mult számnunkban „Az aszfaltozás a képviselőtestület előtt” című hírbé tévesen csuszott a gyalogjáróra vonatkozó rész. A gyalogutakat aszfaltozás munkálatai tudvalevőleg már két hét óta folynak, így csak a kocsiutak burkolatáról szólhatott a mult heti tudósítá- sünk.

— **Lapkiadóközösség**. Ma és holnap vasárnap a svédki misékiadóköz Pécsett konzgresszura gyűlékeztek. A konzgresszus lapunk, az „Alsólendvai Híradó” is képviselve van.

— **Iskolai vizsgák**. A mureszerdahelyi áll. iskolában az évzáró vizsgálatokat mult héten tartották meg. A vizsgálatokjelen volt Körossy Sándor s-tantályelő is, ki a látottak és hallottak felett teljes elismerést fejezte ki. A vizsgálat után a szorgalmas tanulók között 26 korona penztulom otosztott ki, mely összeget az ottani tanügybarátok adták össze.

— **Tízöltözött nyári táncvigalma**. A helybeli tízöltözött-tesztület vigalmi szoktak vezetni tudvalevőleg — úgy angyai, mint erkölcsi sikerben — a többi mulatságok között. Ez a dérek csapat mindig módot talál arra, hogy a kellemes tánc- saszaloss használat azzal, hogy vigalmait a szabad ég alatt, a természet öleiben rendezi. Ilyenkor nyáron névs is kellemesebb szórakozás az erdőben Alsólendván vannak a tízöltözött-teszt- is, mikor legutóbb elhatározták, hogy idei nyári táncvigalmukat a golyafai erdőben tartják. A mulatság napját augusztus 18-ára állapították meg.

— **A kuffeji tejszövetkezet**. Mint megírtuk egyik előző számnunkban, Mausz Miklós tanító kezdeményezésére Nyágy Sándor közsegbirő a közeli Kuffejé tejszövetkezetet állított fel. Mint bennünket értesítettek, a közelmúltban megnyitott szövetkezet szép sikerrel működik. Már az első napon nem kevesebb, mint 60 liter tej került forgalomba, ami ennek az igazán hézagot pótló intézménynek életképessége mellett bizonyít. — Vajna minél több közsegben utanzóra találna a kuffejei példája!

— **Jogot a nőknek!** A Feministák Egyesületének politikai bizottsága a nők választójogának érdekében körlevelet küldött lapunkhoz, hogy indítsunk agítációt. Aláírásívet is küldött, hogy irassuk alá városunk politikai hölgyeivel. Ha feltétlenül szükségesnek találjuk, a kis részit akarnak venni az alkotmányról, hogy ideo nyári ívet készítséggel rendelkezésükre bocsájtjuk.

— **Akcióna az előjáróság**. Mult héti számnunkban felhívtuk az előjáróság figyelmét arra a nem éppen verőgés állapóra, hogy néhány hét óta a fűtca levegőtér irratozatlan undok szag fertőzi meg. Kifejezést is adtnak abbéli gyauknak, hogy valószínűleg egyik-másik házfalujának az udvarában elhelyezett pöccödő forrúleték az utcai kanálisba vezet. Felszólalásunk nem volt pusztában elhangzott szó, amennyiben az előjáróság csatornázók egyszerűen akcióba lépett s vizsgálatot tartottak az udvarokban. Hogy milyen eredménnyel végződtek e vizsgálatok, az mi nem sikerült megtudjunk.

— **Óriási jégverés Tótfaluban**. Vasárnap delután óriási jégverés volt a közeli Tótfaluban. A díonagyású jégcszemek ugraszólóan elverték mindent. A gabna-szemek sárosan fektűnek a termőfölteken, aratásról szó sem lehet. A szőlő-termet is pöccölőre vert a jég. A gazdákép elkeseredése leírhatatlan. Nagy nyomasztás nének elébe. A gabona-szarakat most learatják, betakarítják és számalapoknál almok használják. Ennyi csak a hasznuk az idei szép fejlődésnek indult termésből, semmi egyéb.

— Nagy jégverés híret hozták Kerkaszentmik- lósról, Kútfőre, Lovásziból és Ujfaluból. Ezekben a községekben is óriási kárt tett a vasárnap jégese.

— **Egy kereskedő bünyüge**. Szabadszállásy Bélának divatterkeskedése volt Nagykanizsán. Nem igen értett az üzlet vezetéséhez, nem is ment neki a divatörkerkeskedés sehogysa. Mikor már a tönk szélén állott, kisebb-nagyobb kölcsönökert vett fel s az agnyári passziókora költötte. Egyik nap aztán titokban eladta üzletét, és szép csendben megugrott hazájára. Hogy hova ment, senki sem tudja. A hotóság most országosan közi.

— **Pénkezi tüzélet**. Pénteken délelőt 12, 10 óra tájban tűzirtána, fölvért harangok köz- gása verte fel városunk utcáinak eseményét. A házakból egyszerre az utcára tödultak az emberek s egy perc alatt befutotta a várost az a rémes

hir: „Tűz van!” Mindenki sietett a tűz színhelyre, a Karabélyos-féle házhoz, ahol az istálló és a mellé rakott nagymennyiségű hasabfa égett magas lángokkal. A viznyálm, a hozzá roppant hőgég miatt csak nehezen ment az oldás, bár a nagy lángok erősen vesélyeztettek. Iványi tanár mellett levő házára, Már-már beugrott a szomszédos ház tüzeltára, mikor a lángokat sikerült lokalizálni. A tűz oka még bizonytalan, bár arról többféle verzió kering. — A krónikai hűség kedvéért meg kell jegyezni, hogy a vizhárdásban különösen az erénygyárban alkalmazott leányok feltettek ki nagy tevékenységét.

— **A gépgyűnök.** A magyar földművelés a munka nélküli parazitáknak ezer féle fajtája élőködik. Ezek között a legveszedelmesebb a viceg, aki úgy csapja be a hiszékeny és jóliszemű paraszt embert, ahogyan akarja. Aláírta vele egy megrendelést, amelynél egy elkötéte magát, hogy mire az úr megérkezik, már a végrehajtó is a nyakán. Rengeteg sok visszaélés történik a gazdasági gépekkel, amelyek részletezésre szoknak a kisbirtokosok nyakába. Ilyen zűrzavarban utazgatott Hermann Már budapesti gépgyűnök, akit a fővárosi rendőrség többrendbeli visszaélés miatt kizárított. A múlt heten Zalavármegye falvait járta, közben elflogatott Alsólendva vidékére is, de a csendőrké felismerék és elfogták.

— **Tolvaj mézársoz-tanonc.** Ezeltől két hónappal ezelőtt, hogy Szabó Pál, Reichenfeld Sándor helybeli mézársoz tanonca szemelt vetett az ugyanott szolgáló Törő Mária cselédjén pirosköves aranygyűrűjére s elhatározta, hogy a gyűrűt bármilyen módon megszerzi. Az eszmét hamarosan a tett követte. Egyszer a cselédnényt valahová elküldte a gazdája, ez pedig, mielőtt eltávozik, lezuhata újjáról a gyűrűt s a lakásban hagyta. A szármak-termesztő tanonc egy perc alatt megkaparintá a gyűrűt és valahova elrejtette. Kereste, kutatta szegény leány az ő fényes és értékes jószágát, de nem találta sehol. Tegnappól aztán megkerült a gyűrű. Ott hivalkodott a mézársoz-tanonc újján. Azt hitte, már mindenki elfelejtette a gyűrű-historiát s miután a károsult cselédnény időközben máshova szegődött, bátran hordozta az újján. De vesztére, mert a csendőrség fölünscsét, elvette tőle a lopott portékát s ellene a büntvádi eljárást tegnap megindította.

— **Mérgezés.** Kovács Mariska 19 éves egyszerű varróleány a múlt heten kiment a hegyre dolgozni. Munkaközben hirtelen rosszul lett, mire beküldték a városban lakó szülőizébe, hogy szállítsák haza s orvosi segélyt vegyenek igénybe. Az apa, Kovács István fuvaros sietett ki a hegyre s leányát kocsiára téve hazahozta. Utközben azonban a leány jéghalt. A hatóság tudomást nyervén az esetről, a hullát felboncoltatta, mely alkalommal mérgezés tüneteit állapította meg. Azt azonban, hogy mivel történt a mérgezés, öngyilkosság, vagy véletlenség esete forog e fenn, kinyomozni nem lehetett.

— **Ki a legény a csárdában?** Vasárnap későn éjszaka a csendőrségét alarmizozták s elhivták a Deusch-féle kocsmába, hol aznap táncmulatság volt. Természetesen a régi, sablonos móda ismétlődött, vagyis: táncoltak, ittak a legények, aztán hogy egy kis magyarázati adjának a muri finisnek, összevették. Úgy történt a dolog, hogy a jelenleg itt dolgozó Balaics György egyszerű kőműves-segéd, mikor már jól berugott, kijelente, hogy abban a csárdában ő a legénygyóbb ur, a többiek csak piszkos kocsiók. É kijelentésért a hős legény Vörös István és Felső József hozzafuvalta lakosok megfenygettek, mire Balaics egy vasbotal megütötte őket. A két legény nem szölt egy szót sem, hanem távozott a kocsmahelyiségből. Később kihivatták Balaicsot s amint ez megjelent az ajtóban, egy hosszú léccel úgy fejebe vágta, hogy homloka egyseriben beszakadt. Az erős ütés miatt Balaics elszédült nekiesett az ajtónak, mire a két legény tudásukra eredt. A súlyosan sérült Balaics sebét a gyorsan előhívott orvos bekötözte s most lakásán ápolják.

— **Merénylő férj.** Cseke János baksaillakos múlt hó 20-ától különváltan élt a nejeitől, Molnár Rozitól. Akkoriban valami fellet összevetette a házaspárt és ezért az asszony elkergette az urát. Csekét nagyon bántotta ez az eljárás, tehát bosszút forrált a felesége ellen. É hó 24-én, hetfőn éjjel egy véso segélyvel fellesztette Molnár Rozi szobájának zárt ajtaját s behatolva a lakásba, a sőtétben kővetlen közelből

négyezre a feleségére lött. A lövések azonban nem találtak s mikor Cseke ötödösór is felhuzta a puská ravaszt, az ugyanazon szobában fekvő fia a kezéigyeven levő éles baltával elvágta az apja jobb kezét. — Rövid idő múlva megjelentek a csendőrkék is, kik letartóztatták a merénylő férjet s beszállították az alsólendvai fogházba.

— **Mikor a fű feljeleni az apját.** Még 1902. év június havában történt, hogy Pörzsumbatban egyik egyik kijelagult Markótnál Pál ottani gazda lakóháza s az összes melléképítségével és gazdasági eszközökkel együtt 6770 kor. értékben legett. Akkoriban sokáig nyomoztak a dologban, de a tűz keletkezésének okára nem bírtak rájönni. — É hó 26-án megjelent a csendőrségen Domonkos István pörzsumbati legény s elmondá, hogy a házat az ő édesapja, Domonkos Ferenc gyújtotta fel azért, hogy az ő mellette levő és nagy összegre biztosított házuk is leégjen. — A feljelentés vétele után a csendőrség elfogta nyomban a gyújtogató Domonkost.

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődő. Tévedni méltóztatik; nem vagyok taja annak az egyetnek. Amny tény, hogy mint újságró, kötelesebb eljárnam a gyűlésikre, de be nem irakoztam soha, bár erre többször felkérték. Az is igaz, hogy a megalkötésük az alemnöcsre választott meg, de nem fogadtam el; akkor az ellenőri tisztégek biztak meg, de ezt is visszautasítottam, legutóbb pedig élnökek akartak megválasztani, de ebből hiabiztosan megtagadtam az ént és ajánlatukat ismételen visszautasítottam. Hogy miért? Az teljesen az én privát-ügyem. Figyelmeztetés köszönöm. **Sz. Pál.** Küldeményét tegnap megkaptam, köszönöm. A tárcza jóvo számban jön. Kimerítő level legközelebb.

1316.—1907. tkvi sz.

Árverési hirdemény kivonata

Az alsólendvai kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy a letenyei takarékpéztár végrehajtonak Beck József és neje Molnár Mária pákai lakos végrehajst szenvedők elleni végrehajstsi ügyében aki ellen következtében a végrehajstsi árverés 585 korona tökévkövelés és ennek 1900. évi november hó 28-ik napjától járó 6° kamatai 8 korona 35 fillér, óvasi 13° váltóidj 70 korona 75 fillér már megállapított, valamint a jelenlegi 16 korona 30 fillérben megállapított és a még felmerülő költségeknek; továbbá ugyanazok ellen: a) a pákai 20., 722. és 549. sz. tkjvben felvett ingatlanok tekintetében Breiner Lipót pákai lakos javára 129 korona 30 fill. tökéből ez után 1907. évi január hó 10-ik napjától járó 6° kamatból és 70 korona 63 fillér költségből álló s 871 tkv. 907. szám alatt; b) a pákai 20. és 549. sz. tkjvben felvett ingatlanok tekintetében dr. Filkor Márton alsólendvai ügyvéd javára 20 kor. ügyvédi költségtökéből s 61 korona 32 fill. költségből álló s 1444 tkv. 907. szám alatt végrehajstsi zálogjogilag bekebelezett s ezennek csatlakozotottának kimondott követelés kielégítésé végett az 1881. LX. tkikk 144. §-a alapján és a 148. §-a értelmében az alsólendvai kir. jársbíróság területén levő; 1. a pákai 20. sz. tkjvben \pm 1. sor 28. hrszám alatt felvett s Beck József és neje Molnár Mari neven álló egész ingatlan (ház, udvar és kert) 2241 korona; 2. az ottani 549. sz. tkjvben \pm 1. sor 439. hrszám (szántó a Vöröspatakiban) és \pm 2. sor 484. hrszám (szántó ugyanott) alatt felvett — telekkönyvileg egy jószágtestet képező s Beck József (nős Molnár Marival) neven álló egész ingatlanokra 85 korona; 3. az ottani 552. sz. tkjvben \pm 1. sor 650. hrszám alatt felvett s Molnár Mari férj. Beck Józsefné neven álló egész ingatlanra (rét a László-házi dűlőben) 14 korona; 4. az ottai 556. sz. tkjvben \pm 1. sor 503. hrsz. alatt felvett ingatlanból (szántó a Berek-

bránásban) B. 8. és 10. alatt ugyanannak neven álló 620-od rész jutalékára 39 korona; 5. az ottani 422. sz. tkjvben \pm 1. sor 479. hrszám alatt felvett ingatlanból (szántó a Vöröspatakiban) B. 13. és 14. alatt ugyanannak neven álló 620-od rész jutalékára 39 korona; 6. az ottani 722. sz. tkjvben \pm 1. sor 428-20. hrszám alatt felvett s Beck József (Máté) és neje Molnár Mária neven álló egész ingatlanra (szántó és erdő a Dobonaki-dűlőben) 336 kor. adóállapon ezennek megállapított kiáltási árban. — és pedig az 563. és 470. hrsz. ingatlatlanoknál a 4525. tkv. 888. szám alatt Kovács Regina özv. Bedők Istvánné javára bekebelezve levő özvegyi jog feltélen fenntartása mellett — elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül

1907. július hó 10. napjának d. e. 10 órája

Páka községházához tüzetik ki.

Árverezni szándékok tartoznak az ingatlanok becserának 10% -át készpénzben vagy az 1881. LX. tk. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes érték papírban a kiküldött kézhöz letenni, avagy az 1881. LX. tk. 170. §-a értelmében a bannapzínnek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi hatósága.

Alsólendván, 1907. évi március hó 20.

Biro, kir. albiró.

Fr. Kaiser-féle
Bregenz vorarlbergi köhögés elleni cukorkák.
kaphatók alulirott gyógyszerárban. Ki ezen köhögés elleni cukorkákat figyelembe nem veszi, vétezik saját egészsége ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramella” cukorkák fenyelev, orvosiag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és egekedtség ellen. 4512 drb közönszónönyvitványokkal igazolja egy szer hatóságát ezen kitűnő gyógyhatású cukorkáknek csomagja 20 fillér.
Kapható: Füss F. Nándor gyógyszer-tarabán Alsólendván.

Tisztán kezelte,
mely állandó vevőknek ház-köz szállítatik, kapható:
IVÁNIC S JÓZSEFNÉL.

Képes levelező-lapok
a legnagyobb választékban kaphatók
Balkányi Ernő könyv-és papírkereskedésében.

Pallas Lexikon
eladó.